

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. An vicissim res spiritualis, quæ pro pretio Simoniacè data fuit, etiam debeat restitui danti?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

tum Simoniacè, sed etiam injustè (in casu scilicet, in quo res spiritualis nullam commoditatem temporalem affert) pro temporali rem spiritualem vendidit, ille jure divino & naturali ad pretium, quod accepit, restituendum, obligatur, non quidem præcisè, quòd Simoniam commiserit, sed quòd læserit justitiam commutativam (pretium accipiens pro re, cujus nulla temporalis commoditas est) ex qua oritur restituendi obligatio; & quidem in hoc casu Simoniæ restitutio pretij injustè accepti fieri debet, ante sententiam Iudicis, illi, qui dedit hoc pretium, cum ut sic injuria alteri facta reparetur, ad cujus reparationem justitia obligat, in priore verò casu Simoniæ admittæ, potest Simoniacus per judicem Ecclesiasticum condemnari ad restituendum pretium Simoniacè acceptum Ecclesiæ, vel alijs pijs causis, prout etiam emptor rei spiritualis, qui pretium temporale pro re spirituali dedit, in pœnam delicti, sive Simoniæ admittæ, privati potest pretio solvendo, per sententiam judicis, & hoc Ecclesiæ, vel alijs pijs causis applicari.

§. II.

An pretium Simoniacè acquisitum contra prohibitionem juris Ecclesiastici restitui debeat in foro conscientia, etiam ante sententiam, & condemnationem judicis & cui?

SI quis pretium temporale accepit pro collatione, electione, confirmatione, vel renuntiatione, etiam ex vi juris Ecclesiastici ante omnem sententiam judicis restituere acceptum pretium debet, & De hoc. 11. h. t. (jure scilicet impe-

diente, quò minus pretij sic accepti dominium acquirere possit) & quidem juxta probabilem sententiam illi Ecclesiæ restitutio facienda est, in qua est beneficium Simoniacè collatum, cui per talem collationem v. g. injuria facta fuit.

Si tamen Simonia commissa sit in admissione ad religionem, pretium datum, de jure positivo, ante sententiam Iudicis, restituendum non est, si admittus in monasterio maneat, cum in tali casu retineri pretium datum à monasterio possit ratione alimentorum. In alijs verò casibus, in quibus etiam Simonia committitur, sæpe de jure naturæ debet fieri restitutio; cui autem hæc facienda sit, Iudicis arbitrio ordinariè relinquatur.

§. III.

An vicissim res spiritualis, quæ pro pretio Simoniacè data fuit, etiam debeat restitui danti?

AD hanc quæstionem, ut respondeatur, observari iterum debet, an Simoniacè & injustè res spiritualis acquisita sit, vel an acquisita sit Simoniacè quidem, non autem injustè. In priore casu, si res injustè & Simoniacè accepta, sit permanens, non quidem res accepta, sed pretium accedens, quod pro spiritualitate v. g. quæ tali datum est, restitui debet, ei, qui ratione spiritualitatis hoc pretium dedit (quamvis in pœnam delicti per sententiam Iudicis hoc privati possit) si verò res spiritualis Simoniacè quidem, non tamen injustè acquisita fuit, nulla rei talis restitutio fieri debet, cum nulla sit læsa justitia, quamvis etiam

hic in poenam admiffæ Simonix re fpiritu-
ali taliter fibi comparatâ, privati
poffit. &c.

§. IV.

*An Simonia mentalis obliget ad
restitutionem?*

TRES sunt hac in re sententiæ. Prima
absolutè negat obligationem resti-
tutionis, si mentalis tantùm Simonia
commiffa fit, dato quidem temporali,
& accepto fpirituâli, sine pacto tamen,
aut signo exterius Simoniam manifeftan-
te, cujus sententiæ fundamentum vide-
tur *c. Mandato 46. h. t.* ubi dicitur fuffi-
cere in tali cafu, si delinquentes per fuam
penitentiam fuo Creatori fatisfaciant.
Secunda diftinguit, & concedit restitu-

tionis obligationem in cafu Simonia
mentalif jure divino prohibita, non au-
tem in cafu Simonia mentalif, que con-
mittitur contra jus Ecclefiafticum na-
tùm, cùm in illo cafu ad acquirendum
dominium reddatur inhabilis Simonia-
cum pretium accipiens, non autem in
hoc cafu. Neutra tamen hæc fententiæ
placet, cùm neutra factis efficaciter po-
betur, vel certè nimis univerfaliter po-
bet. Tertia proinde fententiæ probabi-
lior eft, quæ diftinguit, utrum pretium
in tali Simonia mentali Simoniacè ac-
ceptum, annexam habeat de jure naturali
injultitiam, vel utrum Simoniacè ipfo-
dem, non tamen injultè acceptum fit, in
illo priore cafu admittit obligationem
restitutionis, non autem in pofteriore
cafû, ob rationem fæpiùs allatam.

TITVLVS IV.

NE PRÆLATI VICES SUAS, VEL ECCLE-
SIAS SUB ANNUO CENSU CONCEDANT.

§. Unicus.

*An, & fub qua pœna prohibitum
fit Prælatif Ecclefiafticif, vices fuas, id eft,
jurisdictionem fuam, fub annuo cenfu,
fve pretio concedere? & an etiam pro-
ventus Ecclefiarum fub annuo
cenfu locari poffint?*

DE priore quæftione agitur in *c. Pra-
terea 1. h. t.* ubi prohibetur Epifco-
pis fub pœna privationis vendere pro
certa pecunia quantitate fuam jurisdic-
tionem Epifcopalem, cùm hæc jurisdic-

tio fit fpirituale quid, & confequenter
fine Simonia pro pretio temporali vendi
non poffit; quæ tamen Simonia non
committitur ab Epifcopo Vicario v. g.
conftituto, ut vice Epifcopi jurisdic-
tionem exerceat, fi ab Epifcopo falarium
accipiat, cùm hic pro eo, quod hæc
fuas operas Epifcopo, falarium aut fi-
pendium pro his accipere poffit. Vide-
tur etiam *c. Quoniam 2. & 1. h. t.*

De pofteriore quæftione agitur in
c. Querelam 4. h. t. ubi concedi videtur
aniquum Decretalium jus attendendo